Dle §u 61. kn. z. jest poznámka spornosti přípustna jen tenkráte, když ten, kdo vkladem nějakým ve svém knihovním právu byl poškozen, vkladu pro neplatnost žalobou odpírá. V tomto případě však nebyli žalobci poškozeni vkladem práva vlastnického pro žalovaného, kterýžto vklad podle smlouvy kupní se žalobci uzavřené se stal s jejich souhlasem; žalobci neodpírají také tomuto vkladu pro neplatnost vkladu nebo kupní smlouvy, na základě níž se vklad stal, nýbrž domáhají se pouze rozhodnutí, aby kupní smlouva, dle tvrzení jejich platně uzavřená, byla dle §u 918. obč. z. následkem odstoupení jich od smlouvy prohlášena za zrušenou.

Nejsou tu tedy podmínky §u 61. kn. z., který jakožto předpis výjimečný nepřipouští výkladu rozšiřujícího.

Rovněž není žádost odůvodněna dle §u 20. kn. z., poněvadž nejde o vyznačení osobních poměrů, zejména nejde o obmezení v disposičním právu žalovaného.

Návrh na poznámku spornosti není opodstatněn ani jako prozatímní opatření po rozumu §u 378 a násl. ex. ř., poněvadž jednak poznámka spornosti, která je přípustná jen za předpokladu v §u 61. kn. z. stanovených, má jiný obsah a účinek, než prozatímní opatření dle §u 382. ex. ř., jednak ani tvrzený nárok, ani nebezpečí žalobcům hrozící nebyly nijak osvědčeny.

Slušelo proto usnesení prvého soudu, návrh zamítající, obnoviti.

Ježto poznámka spornosti dle povahy své, jak též v motivech ku čl. XIII. č. 7 uv. z. k ex. ř. vysloveno, má povahu opatření prozatímního, byly útraty dovolacího rekursu, návrhem žalobců vyvolaného, dle §§u 41., 48., 50. c. ř. s., §§u 78., 394., 402. ex. ř. žalovanému přisouzeny.

Není překážky, aby firma, která dosud byla zapsána v obchodním rejstříku jen německy, provedla dodatečně zápis a to celý, nikoli pouze znění firmy, v jazyku českém.

Firma A, která dosud registrována byla pouze německy, zažádala o zápis v jazyku českém.

Obchodní soud povolil zápis jen pokud se týče znění firmy. V ostatním návrh zamítl, jelikož § 10. nař. min. vnitra a spravedlnosti ze dne 19. dubna 1880 č. 14 z. z., jež dosud zrušeno nebylo, předpisuje, že zápisy do obchodního rejstříku vykonati se mají v řeči opovědi ústní neb písemné, pokud se týče usnesení o ní vydaného. Zápisy tyto — vyjma zápisy znění firmy se týkající — mají se ale díti jen v jediné řeči, ve které usnesení zápisu svědčící vydáno bylo. V daném případě jsou veškeré sloupce, jichž opětný zápis se navrhuje, již v jazyce německém zapsány, pročež opětný jich zápis, pokud se netýká znění firmy, ať v jazyce německém, ať v jazyce českém, jeví se býti nepřípustným, ježto nejsou ani novou změnou, ani dodatkem zápisu již provedených.

Vrchní soud usnesením ze dne 19. února 1919 R. IV. 47.119 stížnosti nevyhověl z důvodů:

Soud rejstříkový správně se dovolává ministerského nařízení ze dne 19. dubna 1880 č. 14 z. z., z jehož §u 10. ustanovujícího, že zápisy do knih pozemkových a do obchodního rejstříku díti se mají v jazyku podání, plyne, že zápisy tyto prováděti se mají jen v jednom jazyku zemském, což účelu rejstříku obchodního právě tak, jako knih pozemkových, úplně vyhovuje. Výjimku činí pouze znění firmy, jejíž zápis v různých jazycích ve smyslu výnosu min. spravedlnosti ze dne 18. ledna 1883 č. 20.176 jest přípustný, ač-li ovšem v těchto různých jazycích od sebe se liší.

Byl proto návrh, aby zápisy v obchodním rejstříku při firmě A již provedené, staly se též v jazyku českém, správně zamítnut.

Nejvyšší soud rozhodnutím ze dne 1. dubna 1919 R. I. 110/19 dovolacímu rekursu vyhověl a nařídil soudu rejstříkovému, aby nehledě k důvodu pro zamítnutí návrh stěžovatelův vyřídil. Z důvodů:

Účelem rejstříku obchodního jest jisté právní skutečnosti obchodních živností se týkající ve stálé patrnosti chovati a u veřejnost uvésti (čl. 12. až 14. obch. z. §§ 11. až 18. úv. z.). Tomuto účelu hoví lépe zápis v obou jazycích v zemi obvyklých, nežli omezení zápisu na jediný jazyk, tak jako užívání firmy dvojjazyčné také v rejstříku obchodním zápisem obojího znění výrazu dochází. Zákonem není zakázáno zapisovati tytéž záznamy v obou řečech. Nařízení ze dne 19. dubna 1880 č. 14. z. z. řeší v §u 10. pouze otázku, ve které řeči se má státi zápis do rejstříku, předpokládaje, že nebylo žádáno o užití určitého jazyka anebo snad obou jazyků zemských, neboť neobsahuje toto ustanovení výslovného předpisu, že zápis pouze v jedné řeči smí býti proveden. Pozdější nařízení o užívání zemských jazyků v úřadech ze dne 24. února 1898 č. 16. z. z. určuje, kterého jazyka užívati mají úřady jako jazyka služebního a v §u 13. stanoví, že soudy, s jejichž řečí služební se neshoduje řeč žádosti o zápis do knih veřejných a rejstříku, provésti mají zápis v řeči žádosti a připojiti překlad v řeči služební, k němuž též při výtazích zřetel bráti dlužno. Toto nařízení bylo nařízením ze 14. října 1899 č. 59 z. z. zrušeno. Z toho však nenásleduje, že mezi ustanovením § 13. nař. z roku 1898 a § 10. nař. z 19. dubna 1880 č. 14 z. z. byl zásadní rozpor a že obnovením stavu právního tímto posledním nařízením (z r. 1880) zavedeného stal se zápis do rejstříku ve dvou jazycích nepřípustným. Dlužno ovšem přisvědčiti, že z pravidla dostačí zápis pouze v jedné řeči vykonaný. Má-li však býti zodpověděna otázka, zdali zákon zakazuje takové zápisy a bylo-li tedy zamítnutí návrhu po zákonu správné či protizákonné (§ 16., resp. pat. z roku 1854), nezbývá nežli prohlásiti odepření žádaných zápisů v jazyku českém za protizákonné, pročež dovolacímu rekursu bylo vyhověno.

Lhůty ve finanční reformě naší.

Načrtl Dr. V. Černý v Říčanech.

(Dokončení.)

VII. Nařízením vlády ze 6./3. 1919 č. 168 jest ustanoveno, že (nehledíc k možnosti vybírání do 30% resp. 50% ve dnech od 10. do 24. března 1919) vklady u peněžních ústavů ode dne 10. března 1919 a později učiněné jsou volné.

VIII. Nařízení vlády z 10. dubna 1919 č. 184 předpisuje soupis pojistek životních na kapitál a důchod a soupis pojistek na zásoby zboží uloženého neb dopravovaného ve dnech od 1. do 31. května 1919.

Pojišťoven se týká lhůta 4nedělní počínající 10. červnem 1919. Rovněž lhůta (Soupis V.) do 5. června 1919 týká se pojišťoven a lhůta týdenní dle §u 8.

Amnestie podobná jako v odstavci III. (v 1. čísle tohoto časopisu) se lhůtou do 31. května 1919.

IX. Nařízení vlády z 10. dubna 1919 č. 185 o soupisu jmění movitého a pohledávek neknihovních v lhůtě od 1. května do 31. července 1919.

Doba od 1. srpna 1914 do 28. února 1919 rozhoduje ohledně a) soupisu těch hospodářských strojů, jež nejsou hnány motorickou silou a v době naznačené byly koupeny. Hospod. stroje motorickou silou hnané dlužno přihlásiti bez výjimky;

b) soupisu částek peněžitých věnovaných k zakoupení drahokamu, perel, skvostů, vzácných koberců a tkanin, hudebních nástrojů, uměleckých, ozdobných a jiných předmětů přepychových, různých sbírek.

Důležito pro notáře pražské, poněvadž oni jsou soupisovými úřady pro Prahu. Venkovští notáři budou pouze berním úřadům vidimovati stejnopisy přihlášek doložkou vidimační za tarifní poplatek.

Pohledávky neknihovní nepřihlášené propadají ve prospěch státu (velmi důležitý čl. 7. dlužno zevrubně prozkoumati).

Promlčení trestní: 3leté. Amnestie podobná jako byla v tomto článku pod III. vylíčena (v 1. čísle t. č.).

X. Nařízením z 23./4. 1919 č. 217 stanovena povinnost sestaviti bilanci k 1./3. 1919.

XI. Lhůta pro soupis zlata atd. byla prodloužena do 30. dubna 1919 nařízením z 14./4. 1919 č. 200 a lhůta pro soupis cenných papírů do 10. května 1919 nařízením ze 14./4. 1919 č. 201. (Psáno 14. května 1919.)

ZE DNE.

Amnestie poplatková. Národnímu shromáždění podán byl ministerstvem financí návrh zákona, aby ustanovení §u 16. zák. ze dne 25. února 1919 čís. 84 ohledně amnestie daňové rozšířeno bylo též na nesprávná neb neúplná udání ve věcech poplatkových. Za tuto amnestii přimlouvali jsme se již v prvém čísle našeho časopisu a spolek náš podal v té příčině minist. financí zvláštní pamětní spis. Jest nám proto zvláštním zadostiučiněním, že náhled náš ukázal se býti správným. — Podobně k iniciativě naší a k článku, uveřejněnému rovněž v prvním čísle našeho časopisu ohledně zjišťování hodnoty cenných papírů předložil ministr financí Národnímu shromáždění návrh zákona, v kterém se stanoví, že pro ocenění cenných papírů a hodnot ve měně jiné jest rozhodným záznam Pražské bursy toho dne, podle kterého se řídí vypočtení poplatku.